

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 6.12.2018
Sayı: 386

10/613

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde kadınların çalışma hayatına katılmasının önünde bir takım engeller bulunması, maalesef kadınlarımızın istihdama katılımlarını azaltmaktadır. Gelişmiş ülkelerdeki kadın istihdam oranlarına bakıldığında, ülkemizin ortalamaların çok altında olduğu görülmektedir. Gerek kadının aile ve toplum içerisinde birey olarak güçlenmesi, gerekse ekonomik krizin ortasında hayat mücadelesi veren ailelere kadınların azıcık da olsa katkı sunması ve kadınların kayıt dışı olarak çalışmalarının önüne geçilebilmesi amacı ile Yarı Zamanlı Çalışma Modeli hayata geçirilmiştir. Ancak uygulamada ciddi aksaklıklar meydana gelmiştir. Bu konu ile ilgili ortaya çıkan sorunların araştırılarak ivedi olarak gerekli düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla Yüce Meclisimizce Anayasa'nın 98'inci, içtüzüğünün 104. Ve 105.inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

2 Ahmet ÖNAL
Kırıkkale Mu

Yüksel ÖZKAN
Bursa Milletvekili

3 Fikret ŞAHİN
Salıhlar Mu

4 İlhan Ören Ağar
Tehrik Mu

5 Özen Özel
Yolcu Mu

6 Bekir PAŞERİKEN
Manisa Mu

7 Ahmet Vehbi
Bakırköy Mu

8 Cahsin TARTAN
Kocaeli Mu

9 Okan Gaytercioğlu
Etiler Mu

10 Yüksel Mensur Kemer
İstanbul

11 K. Polatın Bilir
Aydın Mu

12 Alper Anton
Mersin

13 Dr. Serdar ÇİĞİT
Ankara

14 İrfan Karan
Gaziantep

15 Kadir Arslan
Denizli

16 Bayram Yılmazkaya
Gaziantep

17 Neslihan Hancıoğlu
Samsun

Gerekçe;

Türkiye genelinde işgücüne katılım oranı erkeklerde %71, Kadınlarda % 29,50 seviyelerindedir. Kadın istihdamı OECD ülkelerinde %32,30, Türkiye’ de %30 ‘dur. Avrupa ülkelerinde bu oran %70’ dır. AB’ nin 20-64 yaş arasındaki kadınlarda 2020 yılı için belirlediği istihdam hedefi % 75 iken Türkiye’ de (2014-2018) göre; 2012’ de %29.5, 2013’ de %30.9 olan işgücüne katılım oranının 2018’ de %34.9’a yükseleceği tahmin ediliyor.

Gelişmiş ülke ekonomilerinde eşlerin her ikisinin de çalışması toplumun en küçük birimi olan ailenin refah seviyesinin yükselmesini sağlamaktadır. Ancak ülkemiz kadın istihdamı konusunda gelişmiş ülkelere kıyasla çok geride kalmaktadır. Kadınların çalışma hayatı içerisinde yer alamaması birçok sorunu da beraberinde getirmektedir. Maddi olarak aile bütçesine katkı koyamayan kadınlar ailede ve toplumda pasif duruma düşmektedir. Ekonomik olarak geçim sıkıntısı çeken bir ailede kadının çalışmaması maalesef kadına yönelik şiddeti tetiklemekte ve sonucu kadın cinayetlerine varan cinnet ve sosyal patlamalara neden olmaktadır.

Sürdürülebilir bir kalkınma sağlanması için kadınlarımızın istihdamın içerisine dâhil edilmesi gerekmektedir. Böylece ailenin milli gelirden alacağı pay da artacaktır. Aile bütçesine katkı koyan kadının da bireysel olarak kendine güveni yükselecek, toplum içerisinde statüsü artacaktır.

Ancak kadınların aile hayatındaki çocuk bakımı, ev işleri gibi sorumlulukları neticesinde çalışma hayatına katılmaları zorlaşmaktadır. Ev, apartman temizliği, çocuk bakımı vb. gündelik işlerde kayıt dışı çalışmak durumunda kalan kadınlar sosyal güvenceden mahrum kalmaktadırlar. Yapılan çalışmalardan elde edilen verilere göre kadınların kayıt dışı istihdam edilme oranı %18 civarındadır. (2015 TÜİK verilerine göre)

Bu durum kadınların Yarı Zamanlı olarak çalışmalarını gündeme getirmiştir. Böylece kadınlarımız kayıt altında çalışma hayatına katılacaklar, sosyal güvenlik primleri ödenecek ve kayıt dışı istihdamın da önüne geçilebilecektir. Fakat bu modelde çalışan kadınlar için uygulamada bir takım sorunların ortaya çıktığı tarafımızca tespit edilmiştir. Bu çalışma modelinde en önemli sorunlar şöyle özetlenebilir;

Sigorta primleri saat bazlı olduğundan dolayı, emeklilik hakkı için primlerini kendi imkânları ile tamamlamaları gerekmektedir. Tam zamanlı çalışanlara göre daha uzun prim ödemesi gerçekleştirmeleri gerekmektedir. Bu yüzden emeklilik yaşını doldurmuş kadınların ÖDEMİŞ OLDUKLARI PRİM ÜZERİNDEN emekli maaşı alabilmeleri için gerekli düzenleme yapılmalıdır. Aksi halde devlete ödemiş oldukları prim tutarı kadar hak kaybına uğramaktadırlar. Primleri tam zamanlı olmadığı için, sağlık hizmetlerinden faydalanamamaktadırlar. Sağlık sigortalarını da kendileri tamamlamak zorunda kalmaktadırlar. Eşi üzerinden sigortası olan kadınlar da bu modelde sigortalandığında hak kaybına uğramakta ve eşinin sağlık sigortasından da faydalanamamaktadırlar. Ayrıca sosyal yardım alan, anne-babasının vefatından, özürlü çocuğu üzerinden az miktarda maaş alan kadınların bu maaşlarının kesilmemesi gerekmektedir. Yarı zamanlı kadın personel çalıştıran firmalara teşvik sağlanması gerekmektedir. Kadınların doğum borçlanmalarına taksitlendirme yapılmalıdır.

Yukarıda yazılı gerekçelerle, kadınların kayıt altında çalışması ve istihdama katılabilmelerine olanak sağlayan yarı zamanlı çalışma ile ilgili sorunların görüşülmesi ve ortadan kaldırılması için Meclis Araştırması açılmasının yerinde olacağı kanısındayız.

